

knjige — največ je bilo Mohorjevih — a znali smo mikavne dobiti tudi, ako bi bile pod zemljo. V tej reči je pa bila na svojem pravem mestu naša dobra mati, ki nam je čitala vsak večer in ob nedeljah in praznikih na glas, dokler nismo začeli hoditi v šolo in se nismo naučili čitati. Potem smo se menjavali. In skoro topli smo se, kdo bo smel čitati prvi. Res, lepo je bilo tistikrat naše življenje. Teklo je mirno in gladko kakor reka v dolini, bilo je čisto in nekaljeno kakor gorski studenec, globoko in polno kakor morje. Tako neznatna kočica, tako malo posestvice, da bi ga bil skoro preskočil šestleten otrok, a videlo se je v njem vse tako veliko in lepo, kakor je velik in lep vesoljni svet.◊

Adam Milkovič: Sreča.

KO JE bil mlad, jo je videl. Onstran hiše je stala in ga vabila. Tako lepa je bila in smehljala se je. Razprostrla je roke in je dejala:

»Pridi in vzemi me; tvoja bom!« Stopil je naprej. A glej, kadar je storil korak, je stopila ona dva, o dva — nazaj in se mu smehljala. Bežal je za njo v svet, pa jo je zgrešil. Iskal jo je med cvetjem, a je ni bilo. Iskal jo je v samoti, iskal v drveči strugi življenja — a je ni bilo. Zaman je zevalo žejno srce, ni našlo sreče.

Pa je zbežal nazaj, nazaj v svoj rojstni kraj. Tam je v spoznanju obstal kamenit. Onstran hiše je stala — stala solzna starka in jadikovala:

»Otrok moj, zakaj si bežal od rodne grude?«

»Mati!« je zaječal in bil srečen.